

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PASPORT ZELENĚ

OBCE BYSTROČICE

ZÁKLADNÍ ÚDAJE:

Objednatel: **Obec Bystročice**
Adresa: Bystročice 6, 783 41 Bystročice
IČ: 00298735
E-mail: bystrocice@volny.cz
Telefon: 585 941 263
Místo řešení: Bystročice
ORP: Prostějov
Kraj: Olomoucký
Katastrální území: Bystročice 616672, Žerůvky 616681

Zpracovatel: **Atregia, s.r.o.**
Adresa: Šebrov 215, 679 22 Šebrov – Kateřina
IČ: 02017342
DIČ: CZ02017342
E-mail: info@atregia.cz
Telefon: + 420 608 317 231
Datum: červenec 2020

Tato písemná zpráva je výstupním dílem pasportizace zeleně v obci Bystročice pořizená v rámci projektu Vytvoření strategických dokumentů pro Sdružení obcí mikroregionu Plumlovsko, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0009959 z dotace poskytnuté v rámci Operačního programu Zaměstnanost. Tento dokument je zpracován v souladu s požadavky vyplývajícími z přílohy č. 3 Technická specifikace část C.

Zastupitelé obce Bystročice na svém zasedání, které se uskutečnilo dne , schválili strategický dokument **Pasport zeleně obce Bystročice**, usnesením číslo Jedná se o střednědobý plánovací dokument, který slouží jako doporučení pro další rozvoj a podporu veřejného zeleně v obci.

OBSAH

1 ÚVOD	1
2 METODIKA PASPORTIZACE.....	2
3 PROVEDENÍ PASPORTU	3
4 ZPŮSOB EVIDENCE	4
5 ROZSAH MAPOVANÉHO ÚZEMÍ.....	7
6 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU TRAVNATÝCH PLOCH	8
7 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU ZÁHONŮ.....	9
8 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU KEŘŮ A KEŘOVÝCH SKUPIN	10
9 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU STROMŮ A SKUPIN STROMŮ	11
10 UDRŽOVÁNÍ PASPORTU V AKTUÁLNÍM STAVU.....	15
11 PROVEDENÍ A ULOŽENÍ PASPORTU	15
12 ZÁVĚR.....	15

1 ÚVOD

Cílem projektu pasportizace zeleně v rámci obce Bystročice bylo zjištění současného stavu zeleně. Bystročice se nachází v okrese Prostějov v Olomouckém kraji. Leží přibližně 9 km severovýchodním směrem od Prostějova a asi 5 km jihozápadně od Olomouce. Rozloha obce je 801 ha. Obec má 2 katastrální území Bystročice (616672) a Žerůvky (616681). V obci žije 763 obyvatel.

Pasport zeleně je základním typem evidence ploch a prvků veřejné zeleně. Spočívá v zaznačení polohy bodových (stromy, keře apod.) a plošných (travníky, keřové skupiny atd.) prvků zeleně. Účelem je zjištění informace o celkové výměře zeleně i o výměře jednotlivých prvků. Využívá se při správě zeleně, například jako podklad pro kalkulaci nákladů na údržbu. Rozsah a způsob vedení pasportu vychází ze smlouvy mezi objednatelem a zhotovitelem.

Pasport zeleně zahrnuje výměry plošných prvků zeleně, počty bodových prvků zeleně a informace o inventarizované zeleni.

2 METODIKA PASPORTIZACE

Výchozími podklady byly digitální technická mapa, digitální katastrální mapa a ortofoto mapa. Inventarizace dřevin byla zpracována na základě standardů SPPK A 01 001 Hodnocení stavu stromů (Kolařík J. a kol.: Hodnocení stavu stromů, Mendelova univerzita v Brně a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2018.) a SPPK A 02 002 Řez stromů (Kolařík J. a kol.: Hodnocení stavu stromů, Mendelova univerzita v Brně a Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, 2015.)

Pasport zeleně byl vyhotoven na základě terénního průzkumu, který probíhal v termínu červen 2020 – červenec 2020 v katastrálním území Bystročice a k.ú. Žerůvky. Terénní průzkum byl prováděn na plochách ve vlastnictví obce vyznačených na mapových podkladech. Průzkumy byly prováděny na základě prohlídky terénu, zjištěné údaje byly zaznačeny do tištěných map, které byly následně zdigitalizovány v programu Microstation.

Inventarizace dřevin spočívá v hodnocení solitérních stromů, skupin stromů, solitérních keřů, skupin keřů, živých plotů nebo pokryvných výsadb keřů. U všech dřevin se určuje rodový i druhový latinský název. U skupin stromů se zjišťuje procentuální zastoupení druhů ve skupině, sadovnická hodnota a zdravotní stav, u solitérních stromů sadovnická hodnota, zdravotní stav a defekty. Údaje jsou zaznamenávány hodnotitelem do tabletu.

3 PROVEDENÍ PASPORTU

Pasport zeleně obce Bystročice byl vyhotoven v tištěné i digitální podobě. Tištěný pasport se skládá ze tří částí – textové, přílohové (tabulkové) a grafické.

Terénní průzkumy byly provedeny základní mapovací metodou, kdy byla podle nutnosti doměřována poloha jednotlivých prvků pasportu zeleně k základnímu mapovému podkladu. Současně byly jednotlivé prvky pasportu zeleně identifikovány a klasifikovány podle legendy.

Digitalizace terénních průzkumů probíhala v prostředí softwaru Microstation na podkladu digitální katastrální mapy a ortofoto mapy. Výsledná data pasportu zeleně vznikla syntézou dat pořízených v aplikaci Microstation, digitální katastrální mapy, ortofoto mapy a dalších digitálních mapových podkladů.

Všechna získaná vektorová data byla podrobena topologickým kontrolám a případné nedostatky byly odstraněny. Takto zkontrolovaná data byla doplněna o atributovou složku, uloženou do relační databáze. V databázi proběhla podrobná kontrola naplněnosti všech požadovaných atributů a struktury dat. Následně proběhl export do datového formátu požadovaného objednavatelem – ESRI Shapefile.

Digitální data pasportu zeleně jsou složena z bodových, liniových a plošných vrstev. Bodové jsou vrstvy solitérních stromů a keřů, plošné vrstvy jsou plochy trávníků, stromových a keřových skupin. Podrobný seznam všech prvků a kódů obsažených v jednotlivých vrstvách je uveden v příložené legendě.

4 ZPŮSOB EVIDENCE

Pasport zeleně obce byl vyhotoven v tištěné i digitální podobě. Tištěný pasport se skládá ze tří částí – textové, přílohové (tabulkové) a grafické. Textová část vystihuje postup zpracování pasportu a popisuje evidenční údaje, v tabulární části shrnuje data z pasportu zeleně na území obce. Přílohová (tabulková) část obsahuje inventarizaci jednotlivých prvků zeleně. Grafická část vystihuje prostorovou polohu plošných i bodových prvků zeleně.

Základní plochy pasportu zeleně mají kromě názvu a čísla naplněna další popisná data upřesňující její povahu a stav.

Pro všechny prvky zeleně na katastrálním území obce Bystročice je v tomto pasportu zaznamenáno identifikační číslo, u plošných prvků výměra, typ porostu a svažítost jednotlivých ploch, u bodových určení druhu, a u stromů a skupin stromů sadovnická hodnota a zdravotní stav.

- Svažítost byla definována

- 1 – rovina až svah 1:5

- 2 – svah od 1:5 do 1:2

- 3 – svah od 1:2

- a) Travnaté plochy

- typy hodnocených trávníků: parkové, parterové, luční, letištní, sportovní, bylinný pokryv, mokřad a ruderální porost

- b) Záhony

- typy hodnocených záhonů: letničkové, trvalkové, zeleninové, záhony růží nebo výsadby vřesovištních rostlin

c) Keře a keřové skupiny

- u keřů byl určen druh, u keřových skupin byla definována druhová skladba, zda se jedná o skupiny zapojené či rozvolněné, listnaté, jehličnaté nebo smíšené, a u živých plotů bylo určeno, zda se jedná o volně rostlý či tvarovaný živý plot

d) Skupiny stromů

- u skupin stromů bylo určeno druhové složení a procentuální zastoupení druhů, dále zda se jedná o skupinu listnatou, jehličnatou či smíšenou, sadovnická hodnota a zdravotní stav

e) Solitérní stromy, stromy ve stromořadí a skupiny stromů

- u všech stromů byly určeny druhy, zda se jedná o solitérní strom, strom ve stromořadí nebo aleji, sadovnická hodnota, zdravotní stav a defekty

U keřů nebo skupin keřů byly tedy hodnoceny tyto údaje:

Evidenční (pořadové číslo) číslo keře nebo skupiny keřů

Název taxonu – rodový i druhový latinský název.

Výměra – u skupin keřů uváděná v m².

U stromů a skupin stromů jsou hodnoceny tyto údaje:

Evidenční (pořadové číslo) číslo stromu nebo skupiny stromů

Název taxonu – rodový i druhový latinský název.

Výměra – u skupin stromů uváděná v m².

Sadovnická hodnota

Celkovou představu o významu stromu na daném místě s ohledem na jeho zdravotním stav a perspektivu udává sadovnická hodnota.

- 1** - stromy dokonale zavětvené a zcela zdravé s dlouhodobým výhledem existence
- 2** - stromy dobře zavětvené a zdravé, pouze s menšími nepravidelnostmi v tvaru nebo zavětvení koruny, s dlouhodobým výhledem existence
- 3** - stromy zdravé, tvarově narušené (např. vysoko vyvětvené), nebo dřeviny dosud mladé, nedostatečně vzrostlé, ale vždy s dlouhodobým výhledem existence
- 4** - stromy poškozené, v počátečním stadiu nemoci, stromy přestárlé a bez výhledu dlouhodobé existence, určené na dožití a k postupné likvidaci
- 5** - dřeviny odumírající nebo téměř suché, silně napadené chorobami, hrozící zřícením, určené k neprodlené asanaci

Sadovnická hodnota představuje syntetickou hodnotu stromu z pohledu zahradní a krajinářské architektury, vyjadřující současnou a potenciální funkčnost, vyplývající z jeho biologicky podmíněných vlastností.

Zdravotní stav

Zhodnocení stavu stromu z hlediska výskytu chorob a škůdců, u solitérních stromů a stromů ve stromořadí byly zaznamenány i zjištěné defekty (suché větve, počínající dutiny, rozvinuté dutiny, poškození báze, poškození borky, ořezané větve, hniloby, asymetrie koruny, náklon, poškození kořenových náběhů atd.)

Zdravotní stav je hodnocen pětibodovou stupnicí 1–5, kdy jednotlivé hodnoty představují:

- 1** – výborný až dobrý
- 2** – zhoršený (mechanické narušení významného charakteru)
- 3** – výrazně zhoršený (přítomnost poškození, snižujících dožití stromu)
- 4** – silně narušený (souběh defektů, či přítomnost poškození výrazně snižujících dožití stromu)
- 5** – rozpadající se strom (akutní riziko rozpadu, případně rozpadlý jedinec)

5 ROZSAH MAPOVANÉHO ÚZEMÍ

Pasport zeleně byl prováděn na plochách ve vlastnictví obce vyznačených na mapových podkladech v katastrálním území Bystročice a k.ú. Žerůvky.

6 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU TRAVNATÝCH PLOCH

V pasportu travnatých ploch byla zakreslena plocha trávníku a byl přidán kód typu trávníku. V terénu jsme rozlišovali tyto typy travnatých ploch – parkový, parterový, luční a nestandardní trávník, dále pak jestli jde o bylinný pokryv, mokřad či ruderální porost. U každé z těchto ploch byla také zaznamenána svažitost.

Kód	Typ trávníku	Svažitost	Výměra (m²)
101	Parkový trávník	1	22 948
103	Luční trávník	1	3 708
199	Ruderální porost	3	155
Celkem			26 811

7 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU ZÁHONŮ

Záhony byly označeny příslušným kódem, který rozlišil typ záhonu. Hodnocené záhony byly řazeny do čtyř kategorií – záhony letniček a cibulovin, záhony trvalek, záhony růží a záhony vřesovištních rostlin.

Kód	Typ záhonu	Svažitost	Výměra (m ²)
111	Záhony letniček	1	12
112	Záhony trvalek	1	75
113	Záhony růží	1	34
Celkem			121

8 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU KEŘŮ A KEŘOVÝCH SKUPIN

Soliterní keře byly zakresleny do map jednotlivými značkami, podle kterých je možné zjistit, jestli se jedná o listnatý nebo jehličnatý keř. U keřových skupin byl do mapy zapsán kód, o jakou keřovou skupinu se jedná. Rozlišovali jsme tyto typy keřových skupin – pokryvné výsadby keřů listnatých, jehličnatých nebo smíšených, rozvolněné skupiny keřů listnatých, jehličnatých nebo smíšených, zapojené skupiny keřů listnatých, jehličnatých nebo smíšených. Dalším typem keřů byly živé ploty, u kterých jsme rozlišili, zda jde o volně rostlé nebo tvarované živé ploty a dále jestli jsou to živé ploty listnaté, jehličnaté nebo smíšené.

Kód	Typ keřů a keřových skupin	Počet	Výměra (m ²)
115	Pokryvné výsadby keřů – listnatých		230
116	Pokryvné výsadby keřů – jehličnatých		10
129	Soliterní keře – listnaté (stávající)	50	
129	Soliterní keře – listnaté (nové)	1	
130	Soliterní keře – jehličnaté (stávající)	16	
118	Rozvolněné skupiny keřů – listnatých		46
121	Zapojené skupiny keřů – listnatých		551
122	Zapojené skupiny keřů – jehličnatých		87
123	Zapojené skupiny keřů – smíšených		59
144	Živé ploty volně rostlé – smíšené		15
145	Živé ploty volně rostlé – listnaté		61

146	Živé ploty volně rostlé – jehličnaté		10
147	Živé ploty tvarované – listnaté		58
148	Živé ploty tvarované – jehličnaté		72
Celkem		97	1 199

9 ZÁKLADNÍ STATISTIKA PASPORTU STROMŮ A SKUPIN STROMŮ

U soliterních stromů a skupin stromů byly mimo jiné hodnoceny zdravotní stav a sadovnická hodnota. Tyto charakteristiky byly rozděleny do pěti kategorií, které jsou blíže popsány v tabulkách níže.

a) Dle druhu

- Výčet nejčastěji zastoupených druhů stromů s počtem jednotlivých taxonů

Latinský název	Český název	Počet
<i>Acer campestre</i>	Javor babyka	29
<i>Acer platanoides</i>	Javor mléč	22
<i>Juglans regia</i>	Ořešák královský	26
<i>Tilia cordata</i>	Lípa srdčitá	20
<i>Tilia platyphyllos</i>	Lípa velkolistá	22

b) Dle typu

- Výčet solitérních stromů, stromů ve stromořadí a skupin stromů

Kód	Typ	Počet	Výměra
131	Solitérní stromy – listnaté (stávající)	139	
131	Solitérní stromy – listnaté (nová výsadba)	7	
132	Solitérní stromy – jehličnaté (stávající)	66	
133	Stromy ve stromořadí – listnaté (stávající)	100	
156	Zapojené skupiny stromů – jehličnatých		26
158	Skupiny stromů listnatých s podrostem keřů listnatých		3 851
167	Skupiny stromů listnatých s podrostem bylinným		491
168	Skupiny stromů jehličnatých s podrostem bylinným		88
170	Skupiny stromů listnatých s podrostem trávniku		1 327
171	Skupiny stromů jehličnatých s podrostem trávniku		316
172	Skupiny stromů smíšených s podrostem trávniku		1 750

c) Dle zdravotního stavu

Zdravotní stav		Počet
1	výborný až dobrý	150
2	zhoršený (mechanické narušení významného charakteru)	116
3	výrazně zhoršený (přítomnost poškození, snižujících dožití stromu)	56
4	silně narušený (souběh defektů, či přítomnost poškození výrazně snižujících dožití stromu)	13
5	rozpadající se strom (akutní riziko rozpadu, případně rozpadlý jedinec)	2
Celkem		337

d) Dle Sadovnické hodnoty

Sadovnická hodnota		Počet
1	stromy dokonale zavětvené a zcela zdravé s dlouhodobým výhledem existence	28
2	stromy dobře zavětvené a zdravé, pouze s menšími nepravidelnostmi v tvaru nebo zavětvení koruny, s dlouhodobým výhledem existence	88
3	stromy zdravé, tvarově narušené (např. vysoko vyvětvené), nebo dřeviny dosud mladé, nedostatečně vzrostlé, ale vždy s dlouhodobým výhledem existence	202
4	stromy poškozené, v počátečním stadiu nemoci, stromy přestálé a bez výhledu dlouhodobé existence, určené na dožití a k postupné likvidaci	18
5	dřeviny odumírající nebo téměř suché, silně napadené chorobami, hrozící zřícením, určené k neprodlené asanaci	1
Celkem		337

U solitérních stromů navíc bylo hodnoceno poškození dřeviny, které je podrobně specifikováno v **Tabulce inventarizace zeleně** ve sloupci Defekty.

10 UDRŽOVÁNÍ PASPORTU V AKTUÁLNÍM STAVU

Pověřené orgány obce Bystročice jsou povinny udržovat pasport zeleně v aktuálním stavu s aktuálně platnými normami. Každá změna pasportu zeleně musí být označena datem (den, měsíc, rok) provedení změny, neboť od tohoto data jde o platnou verzi pasportu zeleně.

11 PROVEDENÍ A ULOŽENÍ PASPORTU

Základní verze pasportu zeleně je v listinné podobě uložena na městském úřadě obce Bystročice, tj. na adrese Bystročice 6, 783 41 Bystročice, kde je přístupná k nahlédnutí ve vyhlášených dnech a hodinách.

Pro potřeby průběžné aktualizace pasportu je jeho základní verze pořízena též v elektronické podobě s režimem aktualizace podle zásad předcházející kapitoly pasportu.

12 ZÁVĚR

Dle provedeného pasportu zeleně pro obec Bystročice jsou příslušné orgány obce schopny navrhnout vhodný rozsah údržby veřejné zeleně. Z tohoto podkladu mohou vycházet i z hlediska finančních prostředků (se započítáním finanční rezervy na plochy, které nebyly pasportovány), které je nutné vynaložit na údržbu zpasportovaných ploch a prvků.

PŘÍLOHY

TABULKOVÁ ČÁST

Tabulka inventarizace zeleně

Tabulka pasportu zeleně

GRAFICKÁ ČÁST:

Legenda

Přehledná situace měřítko 1 : 6 000

Podrobné mapy měřítko 1 : 500